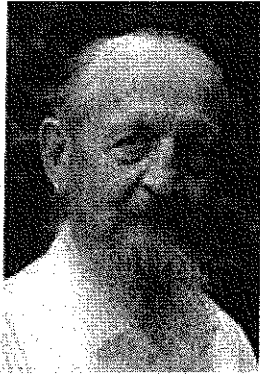

"הבית הגרמני" בשגב-עצמון (חלק א')

מהנדס גרמני-נוצרי בשם ניומן (או נוימן), שהגיע למפעל ים המלח בשנת 1929 ונעלם בשנת 1939, עם פרוץ מלחמת העולם השנייה. קארל פון-אברלה, הדמות ש"נבראה" ברומן, התעניין בתולדות המתיישבים הטמפלרים ובפעילות הגרמנית ובייחוד בפעילות הנאצית בארץ-ישראל ולכל אלה אין קשר לאוסקר (שהפך לימים לד"ר אשר אדר). ב"אפילוג" למהדורה של הרומן שהתפרסמה בשנת 2001, כתב בן-עזר: "אני מתנצל בפניו על אשר שרבבתי קווים מדמותו לספרי, אבל האמת היא שאלמלא הגיע לעין-גדי, ואלמלא הייתה הווייתו משפיעה עליי אז עמוקות - אנשי סדום' אולי לא היה נכתב, ושנת 1957 לא הייתה נחרטת בי כראשיתו של הרומן..." (בן-עזר, אנשי סדום, עמ' 346). הספר "אנשי סדום" יצא לאור לראשונה בשנת 1968.

ב-27 בפברואר 1966, למחרת היום שבו סיים הסופר אהוד בן עזר את כתיבת הנוסח הראשון של ספרו "אנשי סדום", כ-9 שנים לאחר ביקורו של אוסקר איידה בעין-גדי, הוא פתח את גיליון "ידיעות אחרונות" מאותו יום ומצא בו כתבה שכותרתה: "אל האמת יש רק דרך אחת - ספר התנ"ך", וכותרת המשנה: "קובע הטייס הנאצי-לשעבר, המבקש עתה להתגייר. מתגורר בצריף בודד ליד יוקנעם". צבי טל, כתב העיתון בחיפה, סיפר כי שביל צר ומפותל בהרי מנשה מוביל אל צריף בודד, מוקף גדרות. על השער כתובת בצבע לבן: "ברוך הבא בשם ה'". ליד הכניסה ניצבת תיבה קטנה. בתוכה, פנקס זעיר לרשום הודעות, וטבלת זמני הדלקת נרות של שבת. זה היה מקום מגוריו של אוסקר אדר, לשעבר טייס בחיל האוויר הנאצי, ובאותה עת- מועמד לגיור על-ידי בית-הדין הרבני בחיפה.

אשר אוסקר אדר

תולדות חייו של אוסקר אדר אכן מאתגרות את כל המושגים המקובלים בין גרמנים ויהודים במאה ה-20. הוא נולד בשנת 1925 בעיר נירנברג בגרמניה. מילדותו ספג את הרעיונות הנאציים, האמין בהם בלב שלם ונאבק להגשמתם. דווקא הוריו ואחותו היו אנטי נאצים בסתר והוא היה "הכבשה השחורה" במשפחה. בהיותו בן 14 התהדר במדי תנועת הנוער ההיטלראית ("ההיטלריונגנד"), התבלט ומונה למדריך. בהיותו בן 18, בשנת 1943, גויס לחיל האוויר הגרמני ובמהירות הוענקה לו דרגת סמל. איידר האמין שהוא מגן על המולדת מפני הקומוניסטים ומפני אויבי גרמניה האחרים. בחיל האוויר הגרמני שירת באוסטריה. ככל הנראה לא הזדמן לו לצאת לפעילות קרבית מכיוון שנמצא באימונים, ועקב מחסור חמור בדלק, הפסיקו את אימוני הטיס של יחידתו וחיללה הוסבו לחיל רגלים. לאחר המלחמה התעוררו בלבו ספקות ראשונים, בדרכו מאוסטריה לביתו. כאשר עבר בכפרים הגרמניים, ראה במו עיניו את תוצאות ההידרדרות המוסרית של הגרמנים בשנות המלחמה ובסיומה. לנגד עיניו הנהמות ראה נשים וגברים תלויים על עצים. עליהם היו שלטים שהסבירו מדוע

קוראים יקרים, בגיליון הקודם פורסם החלק האחרון של הסדרה בת 12 החלקים על תולדות שגב-עצמון מימי הפיניקים ועד היום. זו ההזדמנות להודות לכל מי שסייע למלאכה בעצה, בעידוד ובביקורת בונה. שמחנו לראות, דן סבר ואני, שהנושא אכן מעורר עניין רב וכי כתיבת תולדות היישובים, המועצה האזורית והמרחב מעניינים רבים מהקוראים. לחלקם היה זה זרז לכתוב פרקים מניסיונם, מידעיותיהם ומחוויותיהם ואנו מקווים כי מגמה זו תגבר עוד יותר. זו גם הזדמנות נאותה להודות לעורכת "א-לה-גוש" ולעיתון על ההיענות ועל הרצון הטוב.

לפני כחצי שנה, כאשר דן ואנוכי התחלנו לפרסם את הסדרה, הציע אריק רז לכתוב על "הבית הגרמני" שהיה בשגב-יעד. בבית זה התגוררו במשך מספר שנים אשר אדר, גרמני שהתגייר, ואשתו נעמי. אספתי חומר רב והבטחתי שבתום תיאור תולדות המקום, אכתוב על הפרשה הכרוכה בקורות חיים ובמהפכים מיוחדים במינם, כפי שיתואר לעיל. הבטחות צריך לקיים, כפי שמקובל לומר, והנה הגיעה העת. הסיפור מורכב ונוגע לתחומים רבים ורגישים בחיינו. לא ניתן היה, במסגרת הכתיבה במתכונת הזו, לחקור ולוודא את כל הפרטים, אם כי השתדלתי לעשות זאת. לכן ניתנה בסיפור "רשות הייבור" לכותבים השונים אשר מדבריהם שאבתי את המידע, גם אם קיימות סתירות ולא כל פרטי העלילה "נתפרו" זה לזה באופן מלא ואחיד, כפי שהיסטוריונים (וגם אני ביניהם) אוהבים לעשות.

בשנים 1958-1956 היה אהוד בן-עזר, הסופר, חבר קיבוץ עין גדי ובמשך פרק זמן מסוים היה גם האופה והמזכיר. ראשיתו של הקיבוץ הייתה בהקמת היאחזות נח"ל בשנת 1953 ובשנת 1956 המקום אזורי והפך לקיבוץ רוב מייסדיו היו בוגרי תנועות נוער וגרעיני נח"ל. עד מלחמת ששת הימים היה היישוב מנותק ומבודד, היישוב הקרוב ביותר נמצא במרחק כמה שעות ממנו ורק דרך עפר הובילה למקום, אך בכל זאת הגיעו אליו אורחים ומבקרים "מוזרים". בין המבקרים היה טייס גרמני לשעבר, אוסקר איידר, שחזר בשנת 1957 משהות ממושכת באשראם בהודו. בן-עזר אירח אותו והרבה לשוחח ולטייל עמו ואיידר אף השאיר לו חומר מודפס על האשראם שבו שהה בהודו. הרושם העז שהותיר בו האיש, תחושת האשמה שהייתה בו על שזאת היהודים וכמה פרטים ביוגרפיים, כגון היותו טייס לשעבר ב"לופטוואפה" (חיל האוויר של גרמניה הנאצית) ושובו מהשהייה בהודו, חוברו לדמות מרכזית ברומן "אנשי סדום" שכתב בן-עזר, שהיה הרומן השלישי שכתב והשני שהתפרסם (אחרי "המחצבה"). אולם כדרכו של סופר, הדמות (המהנדס הגרמני קארל פון-אברלה) המתוארת ברומן, היא דמות בדיונית לחלוטין אשר נבנתה בחלקה על דמותו של

בפרסום האינטרנטי שלו ("חדשות בן עזר", גיליון 862), חומר רב על אדר, מאחר שנוודע לו שנפטר שנתיים לפני כן. במאמרו של אדר שכתרתו "שאלו שלום ירושלים" אשר פורסם, הוא ביטא את תפיסת עולמו שעל פיה ירושלים היא "שגלם" (כלומר, יש בה שלמות, כשמה המקורי), היא המופת לשלום, וחזון זה משותף ליהדות, לנצרות ולאסלאם. אדר האמין בשלום בין הערבים לישראל ומצא לו יסודות בקוראן ובתנ"ך. הוא הביע דאגה מההסתה לגי'האד נגד ישראל וטען שהגי'האד אינו חובה דתית מוסלמית וכי הקוראן אינו תומך בו ובמיוחד מנוגד למלחמה נגד ישראל והיהודים. אדר גם היה מודאג מאוד מהשתלטותו של האסלאם הקיצוני על אירופה וחרד לגורלה.

הוא אף פעל במסגרת עמותה בשיתוף פעולה עם שיח' פרופ' עבדול האדי פלאצי, מנהיגה של המועצה המוסלמית-איטלקית ששימש כאימאם בקהילה האסלאמית האיטלקית. פלאצי פעל לקידום הדיאלוג בין 3 הדתות ולידידות בין מוסלמים לבין יהודים. בשנת 1998, ייסדו השיח' פלאצי וד"ר אשר אדר, שגר אז בירושלים, את האגודה לידידות מוסלמית-ישראלית, על מנת לקדם גישה חיובית מצד המוסלמים כלפי יהודים וישראל. זאת על סמך הדרך שבה פרופ' פלאצי מבין את תורתו של מוחמד כפי שבאה לידי ביטוי בקוראן ובחדית'. פלאצי שימש כיו"ר משותף מוסלמי של האגודה לידידות, וד"ר אדר שימש כיו"ר משותף יהודי.

בשנת 2009 ביקר פלאצי ביישוב היהודי בחברון והביע את תמיכתו ביישוב היהודי במקום. פלאצי משוכנע כי על פי הקוראן ארץ ישראל שייכת ליהודים והוא פועל בכל דרך לגייס דעת קהל חיובית כלפי ישראל והעם היהודי ונגד התפשטות השקפותיו האנטי-ישראליות והאנטי-יהודיות של האסלאם הקיצוני.

בשנת 1987 הוציא ד"ר אשר אדר ספר באנגלית: מגן דוד, סמל של איחוד (The Star of David), בהוצאת ראובן מס, בירושלים. כתיבתו של הספר נבעה מעבודתו של אדר כמדריך תיירים. בביקוריו בכפר נחום, במסגרת עבודתו כמדריך צליינים, שאלו התיירים לפרש הצורה עם 6 דקדודים (הקסגרמה, מגן דוד) החרותה במשקוף וצורה עם חמישה דקדודים (פנטגרם) החרותה במשקוף אחר. אדר חקר את ההיסטוריה של הסמל ושל השימוש בו ואת מכלול המשמעויות הסמליות הנקשרות לו ולמרכיביו. לדעתו מדובר בסמל המבטא התחדשות לכלל האנושות ומשמעותו חורגת בהרבה מהקשר הישיר שבינו לבין העם היהודי.

המשך יבוא

נתלו, כגון: "אני תלוי פה כי גנבתי בבית זה לחם". המראות חוללו בו זעזוע קשה. לאחר שלמד לדעת את הזוועות שהנאציזם חולל בעולם, התמוטטה לחלוטין אמונתו בתורה הנאצית כנביין קלפים. הוא חזר לאוניברסיטה, סיים את לימודי המשפטים והכלכלה, ובשנת 1950 סיים את לימודי והיה לדוקטור במשפטים. אדר לא מצא מנוחה בקריירה המשפטית והוא חיפש את הדרך הנכונה לחיים. באותה עת הגיע לידיו ספר על הודו והוא נפעם מהמופת של המנהיג ההודי הדגול, מהטמה גאנדי, שהצליח לשחרר את הודו ללא מלחמה. הוא קרא ספרים נוספים על הפילוסופיה של המזרח ולמרות התנגדות אביו, וילהלם אָדֶר (ששירת בצבא הכיבוש בצרפת), עזב את ביתו והרחיק אל המזרח. בהודו החל להתעמק בכתבי הקודש, והברית החדשה הובילה אותו אל התנ"ך. הוא התחיל להאמין באלוהי ישראל, ומילאה אותו בהתרגשות שרק בארץ ישראל ימצא מנוחה לנפשו. בשנת 1957, אחרי ששהה שנה בהודו, יצא לישראל והגיע לירושלים.

בצריף ליד יוקנעם הגה בתנ"ך יומם ולילה ובעיקר קסמו לו ספרי הנביאים. הוא הגיע להכרה כי ההיסטוריה הוכיחה את אמיתות הנבואה וכבר הסב את שמו הפרטי לאשר. הוא חי בצריף הקטן והמבודד בפשטות והרהיטים והחפצים סודרו בסדר הגרמני המופתי. בסך הכול היו בחדר שולחן כתיבה, 2 מיטות (אחת מהן לאורח), כוננית ספרים ובה ספרי פילוסופיה, תנ"ך וסידור תפילה מהודו. בחצר היו 2 כוורות דבורים. ליד הבית 8 דונם של אדמה הקלאית, אדמה שקנה בעזרת הוריו, אך לא עיבד מכיוון שאותה שנה הייתה שנת שמיטה. בצריף אף לא היו מים זורמים. כדי להתפרנס עבד כשכיר במושבה יוקנעם שבקרבת מקום מגוריו ויצר קשרים חמים עם משפחת יצחק יוקר מהמושבה. מחשש לעבור על דיני הכשרות, הוא שמר על אורח חיים טבעוני. אשכוליות שימשו למזונותיו בשבת.

אוסקר אדר היה נמוך קומה וצנום וזקן אדמוני עיטר את פניו, שערו ארוך. לעיתים ביקר בבית כנסת ביוקנעם והשתתף בתפילה בצניבור אך לרוב התפלל ביחידות. הרב יצחק מאיר חרל"פ, שהיה אז הרב של יוקנעם, הקנה לו ידיעות רבות בתורה ובמצוות. ידענותו הפתיעה את הרבנים של חיפה, שמהם ביקש שיגיירו אותו. לאחר תקופה ארוכה שבה הוריו כמעט ולא הכירו בקיומו, הם באו בשנת 1964 לבקר והם אף השלימו עם הדרך שבהו לעצמו.

שנים רבות אחר כך נודע לאהוד בן עזר כי אוסקר (בשמו החדש, ד"ר אשר אָדֶר - ואולי אָדֶר) גר ביישוב בגליל. בן עזר שלח אליו את ספרו "אנשי סדום" אך לא קיבל ממנו כל תשובה. בשנת 2006 התחדש ביניהם הקשר ואשר אדר קיבל את הספר "אנשי סדום". באוגוסט 2013 פרסם בן-עזר

הספרים והעיתונים המצוינים בפרסום זה זמינים לראשונה באתר oBook.co.il

oBook.co.il
ספרים משתושים וחדשים

רח החרמש 4 א ת כרמיאל טל' 04-9981519

E-mail: info@obook.co.il | www.obook.co.il

קפה ספר

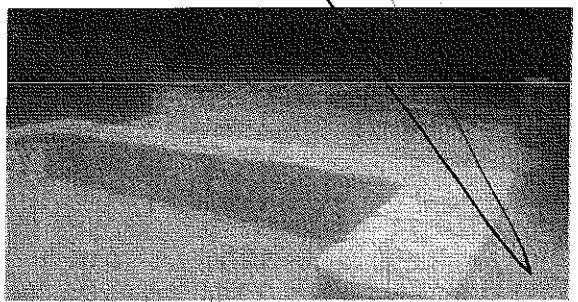
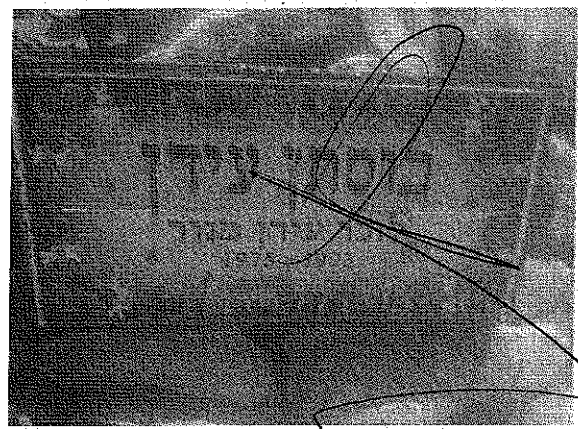
"הבית הגרמני" בשגב-עצמון (פרק ב')

ב- 23 ביולי 2006 פגש בן-עזר את ד"ר אשר אדר וכך כתב ביומנו: "23.7.06. יום ראשון. בחמש אחר-הצהריים אני פוגש בקפה יהודית בן העיר את אשר אדר שאותו לא ראיתי קרוב לחמישים שנה, מאז נפרדתי ממנו בעין-גדי בשנת 1957. הוא נראה צנום ומסוגף כפי שהיה כבר אז, רק שנוסף לו זקן דליל לבן ושפם, ולראשו חבש כל הזמן כובע מצחייה בסגנון ברט חום בהיר. נראה שביר ופריך מאוד וזקוק להגנה, אף כי עיניו הכחולות אינן משדרות חולשה אלא ערנות רבה ומידה גבוהה של מודעות. שליטתו בעברית טובה מאוד אם כי לעיתים חסרה לו מילה פה ושם. לדבריו התרחק מאוד מהגרמנית וגם לא עניין אותו לקחת ממני עותק של 'אנשי סדום' בגרמנית (הספר תורגם בשנת 2003 לגרמנית). די לו בעותק העברי ששלחתי לו. בסוף הפגישה, לאחר כשלוש שעות, כשאני מלווה אותו באבן גבירול לתחנת האוטובוס בארלוזורוב, כדי שיגיע לאוטובוס לירושלים מתחנת הרכבת, הוא אומר שאינו זוכר כלל ששלחתי לו לשגב עותק של 'אנשי סדום' מהמהדורה הראשונה. אני זוכר ששלחתי אז ואם איני טועה גם ענה לי שהוא זה שפגשתי בעין-גדי. אבל ייתכן שכך כתב לי קודם, ואילו הספר מסיבה כלשהי לא הגיע בדואר לידי.

...הוא אומר שהכתבה שהתפרסמה על אודותיו בעיתון 'ידיעות אחרונות' בפברואר 1966 אינה לגמרי מדויקת אבל היא כמובן על אודותיו. הוא סיים לימודי עורך דין ועבד בבנק בעיירת הולדתו בגרמניה, שאת שמה אמר אך הוא שם לא מזכר. הוא יצא למסע להודו ולמד באוניברסיטה אצל פרופ' נהרו, אחיו של נהרו ראש ממשלת הודו באותה תקופה. קשה היה לו להסביר מהי אנטישמיות לאתו נהרו, שלא ידע כמעט דבר על היהודים. מהודו הגיע בדרך היבשה לירדן כשהוא עובר את אפגניסטן ועומד שם על שיטת הלימודים במדרסה [בית ספר, בערבית], עובר כנראה את איראן ואת עיראק או סוריה ומגיע לירדן. שם הוא נתקע בתקופת מבצע סיני של אוקטובר 1956, ובין השאר מטייל ומגיע לחירבת קומראן [במקום התגלו מגילות ים המלח]. רק ב-1957 מגיע, כנראה דרך מעבר מנדלבאום, לירושלים הישראלית, ומכיר כמה אנשים, בהם פרופ' הוגו ברגמן [הפילוסוף], שמכיר לו את נתן חופשי [ממנהיגי 'ברית שלום'], שמסדר לו בבוא העת את ביקורו בעין-גדי, שכך הוא משלים את צדו הדרומי של ים-המלח.

אחרי הביקור בעין-גדי, דומני גם באולפן, הוא מחליט להשתקע בישראל אך לשם כך הוא חוזר קודם לגרמניה, לעיירת הולדתו שם עבד כעורך-דין בבנק מקומי. כשנתיים נמשך התהליך, ואנשי העיירה סבורים שקרה לו משהו לא תקין בבנק, שאחרת מדוע הוא עוזב את עבודתו.

כשהגיע לארץ עבד בתור פועל פשוט ביוקנעם וגר בצריף עם עוד פועל אחד [אדריאן?] מרומניה, כנראה יהודי. באותה תקופה, 1959 לערך, מתנהל בארץ מפקד אוכלוסין והוא מרגיש שאין ברצונו להצהיר על עצמו כנוצרי אלא כיהודי והוא מתחיל בתהליך הגיוור בעזרת רב אהוד [יצחק מאיר חרל"פ]. שנזכר בכתבה ב'ידיעות' מ-1966, ומתגייס בחיפה. הוא נושא אישה

יהודייה פליטת שואה מרוחניה [בהרצ הקרפטים], על גבול צ'כוסלובקיה ורומניה, כיום באוקראינה לה יש בת מנישואים קודמים. בגלל גילם המבוגר, והיא גם לא אישה בריאה ביותר, הם לא מולידים ילדים ובעיניו בתה [הוא בתו] ובנות הבת הן כמו הנכדות שלו.

חבר שלו, דומני גם כן גר, בונה צריף מפואר ליד מושב שגב, מתכנן שם את הטיילת, ולבסוף נרצח בידי ערבים בגדה לאחר שהוא מנסה לקנות שם חלקת אדמה כדי לבנות עליה את בית המקדש השלישי. אלמנטו של החבר, שירדה עוד קודם לארה"ב עם בתה, נותנת לו את הצריף מתנה והוא עוקר לשם למשך שנים אחדות עם אשתו וכנראה גם הבת. לאחר שנים הוא עובר לגור בירושלים ומתפרנס למחייתו בתור מנחה תיירים בגרמנית ובאנגלית. כאשר הוא מדבר גרמנית עם בני ארצו-לשעבר, יש השואלים אותו מניין לו הגרמנית המשובחת. כאשר הוא אומר להם שהיה גרמני במקורו והתגייס, יורד כמין מסך על השיחה (והוא עושה בידו תנועה של הורדת מסך מן הפנים ועד לשיפולי החזה). אשתו נוסעת הרבה לעין-בוקק כדי להירפא ממחלת עצמות שיש לה" (אהוד בן עזר, גיליון מס' 862).

2006, על ד"ר אשר אדר. חדשות בן עזר, גיליון מס' 862).
גד סובול, היסטוריון תושב אשקלון, שחקר את הגרמנים הנוצרים בישראל, הגיב ב- 29 באפריל 2006 לכתבה שפרסם ספי בן יוסף ב- 15 ביולי 2004 על נחל השופט (ובתוך כך

התייחס ל"עמק השלום", והוסיף פרטים נוספים. לדבריו, בתום המלחמה הוצב אוסקר בבוהמיה, נחשף למחתרת הצ'כית וסייע לה במשך תקופה קצרה ותוך סיכון עצמי רב. בזמן שנדד להודו נחשף לתנ"ך, לתנועה המוסלמית הסופית (המיסטיקה המוסלמית) ולעם ישראל. בינואר 1957 ניצב על תל יריחו (שבו חפרה אז הארכיאולוגית קתלין קניון) והשקיף על ההיסטוריה בת אלפי השנים של המקום. בירושלים התוודע לאינטלקטואלים הירושלמים עקיבא ארנסט סימון, שמואל הוגו ברגמן, יהודה לייב מאגנס ומרטין בובר (כולם מאנשי "ברית שלום", תנועה שתמכה בהסכם עם הערבים גם במחיר וויתור על חלק ממטרות הציונות). בהמלצתם בא לקיבוץ הזורע כדי ללמוד על ישראל. הוא שב לגרמניה, התוודע לקהילת "האחים" (brudershof), התרחק בהדרגה מהכנסייה והתקרב לתנ"ך. בנובמבר 1959 שב לישראל כדי להשתקע. בני הזוג יוקר מכרו לו חלקת קרקע, במקום שייקרא לימים "עמק השלום" וביחד עם אדריאן, חברו, הקימו את מה שהפך לימים לחוות "עמק השלום". ב-1964 הגיע לביקור הרמן בצנר, שחזר לישראל לאחר כשנה. בצנר היה חבר באגודה נוצרית "ידיד אנושי", שחבריה עזבו את הכנסייה הממוסדת והיו על פי "הברית החדשה". כאשר הבין בצנר שאוסקר התכוון להתגייר, גברו מאוד חילוקי הדעות התיאולוגיים בינו לבין אוסקר. בשנת 1967 ביקר אוסקר בגרמניה ונודע לו שהצריפים שבחוויתו עלו באש. הוא שב ארצה, מכר את חלקו לבצנר ועזב את המקום. בסיוע ידידו, פרופסור דוד פלוסר, מגדולי ההיסטוריונים החוקרים בישראל (התמחה בין היתר במחקר ימי הבית השני וראשית הנצרות), התגייר במוץ 1969 בבית הדין הרבני בחיפה. אוסקר אדר היה לאשר אברהם בן-אברהם (גר צדק). הוא עבר

לירושלים, נשא לאישה את נעמי (כיום חנה) בברכת הרב עדין שטיינזלץ. משנת 1971 (ועד מותו בשנת 2013) היה מורה דרך וחבר באגודת הידידות שבין יהודים למוסלמים, כפי שתואר לעיל.

צביקה דביר, מאנשי עצמון, סיפר את סיפורו של אשר אדר לאנשי המקום במידעון שהתפרסם בשנת 2009 ותיאר מכלי ראשון את המפגש עם אדר ורעייתו. להלן: "רוב אנשי שלב א' [ראשוני עצמון] הכירו את אשר ונעמי מתקופת ההכנה למחנה הזמני. ישבנו איתם מספר פעמים ואני די התפעלתי ממה שהם הצליחו להקים ב-10 אצבעות. ידענו מאשר שהוא קיבל את הבית שבו הוא גר בשגב מחבר גרמני, אף הוא טייס לשעבר שהגיע לכאן לאחר קום המדינה. אותו טייס עבר לאחר מלחמת ששת הימים להרי ירושלים. האיש ניסה להתחל על אחת הגבעות ונהרג ע"י מחבלים שזיהו אותו כנראה כמתנחל יהודי. אוסקר ונעמי התפרנסו מהדרכת צליינים גרמניים ואוסטרים שבאו לבקר במקומות הקדושים והרבו לפיכך בנסיעות. אדר הבין בחושיו שאחיותו בקרקע בשגב איננה מעוגנת בחוק ורצה להגיע איתנו, המתישבים החדשים, להבנה שתאפשר לו להתגורר במקום. עוד לפני שהתפתח דיאלוג רציני, עקרו אשר ונעמי מביתם ועברו להתגורר בירושלים. הקשר עמם ניתק ואין לנו כל מידע עליהם. בית אדר נותר נטוש והבוסתן שמסביבו גווע. לאחר מספר שנות עליבות נשרף המבנה כליל. על שטח הבית והבוסתן קיים כיום "גן עידן" [הגן הוקם לזכרו של עידן מנור ז"ל, בנם של אריק ורומה, ממייסדי עצמון, שנפטר ממחלה קשה בהיותו בן 18] (דביר, מידעון).

המשך יבוא

בין קודש לחול / הרב עזיאל אליהו

הכתוב הוא רב המועצה, תושב מורשת Uziel@misgav.org.il

יחד עם אחינו כל בית ישראל הנחונים בצרה ובשביה, העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרווחה, ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה, כעת במהרה בזמן הקרוב.

מוציא אֶסְרֵי־כַּפְּרָיִם בְּפֹשְׁרוֹת, יְצַלֵּם מִשְׁבִּיִּם, וַיּוֹצִיאֵם מֵעֲבֹדוֹת לְחַיִּירוֹת, וּמִשְׁעֵבֹד לְגְּאוּלָּה, וּמֵאֲפִלָּה לְאוֹרָה, וַיִּרְפָּאֵם רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, וַיֶּאֱמָצֵם וַיֶּאֱזְרֵם בְּשִׁמְחָה וּבְגִילָה, אִזְּחִיזְקוּ וַיִּתְרַפְּאוּ וַהֲיִתָּה לָהֶם שְׂמֵחַת עוֹלָם.

וְזָכוֹת תִּפְלַת רַבִּים וְצַעֲקֹתֶם וְנֶאֱקַתֶם, הַפְּעֵתִירִים בְּעַדְם תַּעֲמֹד לָהֶם לְמַגֵּן וְצִיָּנָה,

וַיִּקְרִיֵם בְּהֵם מִקְרָא שְׂפָתוֹב: וּפְדוּיֵי אֲדָנָי? שׁוּבוּן וּבְאוּ צִיּוֹן בְּרָנָה, וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים, שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂיִגוּ

וְנָסוּ יְגוֹן וְאֲנָחָה. בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. אָמֵן.

הלואי שעד שעתידנו - א-לה-גוש"י תפרסם נוכל לומר שזה כבר לא רלוונטי ושהכול בסדר. שנשמע ושנתבשר תמיד בשורות טובות. אמן.

תושבי משגב המעוניינים, מתאחדים בתפילה משותפת לשלוםם ולשחרורם של הנערים שנחטפו. נקבל על עצמנו להאיר פנים אחד אל השני ולדבר דיבור של אמת. דיבור מאיר פנים. דיבור של הימים ההם כפי שמתאר זאת אהוד מנור ז"ל בימי בנימינה:

"השמש לא מיהר
אנשים אמרו שלום,
חבר היה חבר "

תהלים פרק קל

- (א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמֻקִּים קְרִאתֶיךָ אֲדֹנָי.
- (ב) אֲדֹנָי שְׁמֵךְהָ בְּקוֹלֵי תְהִינָה אֲזַנְיָה קְשׁוֹבוֹת לְקוֹל תְּחִנּוּתֵי:
- (ג) אִם עֲזוּבוֹת תִּשְׁמַר יְהִי אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד:
- (ד) כִּי עִמָּךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּזְרָא:
- (ה) קוֹיֵתִי אֲדֹנָי. קוֹיֵתִי נִפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלְמִי:
- (ו) נִפְשִׁי לְאֲדֹנָי מִשְׁמָרִים לְבָקֵר שְׁמָרִים לְבָקֵר:
- (ז) יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל אֲדֹנָי כִּי עִם אֲדֹנָי הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עֲמַל פְּדוּתוֹ:
- (ח) וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

אנו מתאחדים מבקשים ומתפללים עבור הנערים: יעקב נפתלי בן רחל דבורה - פרנקל גלעד מיכאל בן בת גלים - שאער אייל בן איריס תשורה - יפרח